31999E0877

SPOLEČNÁ STRATEGIE EVROPSKÉ RADY ze dne 11. prosince 1999 o Ukrajině

(1999/877/SZBP)

EVROPSKÁ RADA,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 13 odst. 2 této smlouvy,

vzhledem k tomu, že dohoda o partnerství a spolupráci (DPS) mezi Evropskými společenstvími, jejich členskými státy a Ukrajinou vstoupila v platnost dnem 1. března 1998,

PŘIJALA TUTO SPOLEČNOU STRATEGII:

ČÁST I

PŘEDSTAVA EVROPSKÉ UNIE O JEJÍM PARTNERSTVÍ S UKRAJINOU

1. Strategické partnerství mezi Evropskou unií (EU) a Ukrajinou, založené na sdílených hodnotách a společných zájmech, je životně důležitým činitelem upevňování míru, stability a prosperity v Evropě. Svoboda, nezávislost a stabilita Ukrajiny se řadí mezi největší vymoženosti, jichž bylo dosaženo v nové Evropě, zbavené starých dělících linií. Její zeměpisné předpoklady, jakož i velikost, zdroje jejího obyvatelstva a rovněž její poloha podél os sever-jih a západ-východ dávají Ukrajině jedinečné postavení v Evropě a činí ji určujícím regionálním činitelem.

2. Ukrajina má dnes vynikající vztahy se všemi svými sousedy a podnikla důležité kroky k prosazení své státnosti a k upevnění své demokracie. Skutečnost, že Ukrajina je od dosažení své nezávislosti zdrojem stability regionu, přes své domácí potíže a rozdíly, je chvályhodný úspěch. EU vítá úzké zapojení Ukrajiny do stabilizace jejího regionu a podporuje posílení role Ukrajiny na fóru regionální spolupráce. EU vítá také závazek Ukrajiny k jadernému odzbrojení, jakož i její spolupráci při udržování evropského a mezinárodního míru a bezpečnosti, zejména prostřednictvím Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a OSN.

3. Strategické partnerství mezi EU a Ukrajinou je od dosažení nezávislosti Ukrajiny neustále posilováno. V této souvislosti je dohoda o partnerství a spolupráci významným úspěchem. Ukrajina byla prvním státem z nově nezávislých států, které takovou dohodu podepsaly, což svědčí o přání EU i Ukrajiny posilovat vzájemnou spolupráci. EU poskytuje Ukrajině v jejím procesu přechodu a reformy cennou pomoc formou makrofinanční pomoci, programu Tacis, jakož i pomocí dvoustranných programů.

4. Po skončení současného procesu rozšíření budou některé členské státy EU sdílet společnou hranici s Ukrajinou. Rozšíření Unie dále posílí dynamiku hospodářství a politickou stabilitu v regionu, a tak rozšíří možnosti spolupráce s Ukrajinou.

5. Evropská unie má ve vztahu k Ukrajině tyto strategické cíle:

— přispět ke vzniku stabilní, otevřené a pluralitní demokracie na Ukrajině, která se řídí zásadou právního státu a je oporou stabilně fungujícího tržního hospodářství, což bude ku prospěchu všeho lidu Ukrajiny,

— spolupracovat s Ukrajinou na udržování stability a bezpečnosti v Evropě a ve světě a při hledání účinných odpovědí na společné hrozby, před nimiž kontinent stojí,

— prohloubit hospodářskou, politickou a kulturní spolupráci s Ukrajinou, jakož i spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí.

6. EU uznává evropské aspirace Ukrajiny a vítá ukrajinskou proevropskou volbu. EU je i nadále pevně zavázána spolupracovat s Ukrajinou na celostátní, regionální a místní úrovni, za účelem podpory úspěšné politické a hospodářské přeměny na Ukrajině, která umožní další sblížení s EU. EU a její členské státy nabízejí, že budou sdílet s Ukrajinou své různé zkušenosti při budování moderních politických, ekonomických, sociálních a správních struktur, při plném uznávání toho, že hlavní odpovědnost za budoucnost Ukrajiny spočívá na ní samotné.

7. Evropská rada proto přijímá tuto společnou strategii k upevnění strategického partnerství mezi EU a Ukrajinou. Evropská rada uznává, že úspěšnost, stabilita a bezpečnost Ukrajiny je v nejlepším zájmu EU. Právním základem vztahů mezi EU a Ukrajinou je dohoda o partnerství a spolupráci (DPS). Plné uplatňování této dohody je předpokladem úspěšného začlenění Ukrajiny do evropského hospodářství a také pomůže Ukrajině stvrzovat její evropskou identitu.

8. EU a její členské státy budou rozvíjet koordinaci, soudržnost a doplňkovost všech aspektů jejich politiky vůči Ukrajině. Unie, Společenství a jejich členové budou spolupracovat také s regionálními a mezinárodními organizacemi i uvnitř těchto organizací, jakož i s podobně smýšlejícími partnery, k uskutečnění cílů uvedených v DPS a v této společné strategii. Postoje zaujímané Společenstvím a jeho členy na všech příslušných fórech budou ve shodě s touto společnou strategií. Evropská rada vyzývá Ukrajinu, aby spolupracovala s EU na základě této společné strategie ku prospěchu obou stran.

ČÁST II

HLAVNÍ CÍLE

EVROPSKÁ RADA IDENTIFIKOVALA TYTO HLAVNÍ CÍLE:

I. Podpora procesu přechodu k demokracii a hospodářské transformace na Ukrajině.

II. Zajištění bezpečnosti a čelení společným výzvám na evropském kontinentu.

III. Podpora posílené spolupráce mezi EU a Ukrajinou v souvislosti s rozšířením EU.

I. **Podpora procesu přechodu k demokracii a k přeměně hospodářství na Ukrajině.**

EU a Ukrajina mají společný zájem na urychlení procesu demokratického a hospodářského přechodu na Ukrajině. Úspěšná přeměna na Ukrajině přinese prosperitu nejen Ukrajině, ale celému regionu. Aby tento proces přechodu byl úspěšný, musí být provedeny reformy k upevnění demokracie a právního státu, jakož i hospodářská a sociální reforma s cílem vytvoření fungujícího tržního hospodářství.

EU navrhuje posílit spolupráci s Ukrajinou v těchto prioritních oblastech:

I. i) *Upevnění demokracie, právního státu a veřejných institucí na Ukrajině*

9. EU vítá úspěchy Ukrajiny při kladení základů demokratického systému, zejména při zavádění systému více stran a přijetí parlamentní ústavy. EU uznává úspěšnost Ukrajiny při udržování její jednoty přes rozdílnost této země.

10. EU podporuje Ukrajinu v jejím veškerém úsilí zaměřeném na upevnění demokracie a dobré správy věcí veřejných, lidských práv a právního státu. Unie soudí, že právní stát je předpokladem pro vytvoření fungujícího tržního hospodářství, které nabízí příležitosti a prospěch všem občanům Ukrajiny. EU podporuje úsilí Ukrajiny o reformu právního systému v rámci DPS. Řádně fungující nezávislé soudnictví, profesionální policie, rozvoj dobře odborně vzdělané a podle zásluh hodnocené veřejné správy na celostátní, regionální i místní úrovni, to vše jsou klíčové prvky účinného provádění vládních rozhodnutí. EU podporuje úsilí Ukrajiny o rozvíjení efektivnosti, transparentnosti a demokratického charakteru jejích veřejných institucí, včetně rozvoje svobodných sdělovacích prostředků. To jsou předpoklady hospodářského a sociálního rozvoje, které současně přispívají k vytváření moderní občanské společnosti.

11. EU přikládá důležitost rozvoji občanské společnosti a konkurenčnímu, pro investory příznivému podnikatelskému prostředí na Ukrajině a podporuje užší styky mezi lidem a nevládními organizacemi Unie a Ukrajiny. EU vítá uzavření memoranda o porozumění mezi Ukrajinou a OBSE a velmi doporučuje Ukrajině, aby těsně spolupracovala s koordinátorem projektu OBSE na Ukrajině. EU podporuje úsilí Ukrajiny zaměřené na ochranu a podporu práv menšin a vyzývá Ukrajinu, aby pokračovala ve své dobré práci v této oblasti, zejména ve spolupráci s vysokým komisařem pro národnostní menšiny.

12. EU přikládá zvláštní důležitost úzké spolupráci s Ukrajinou v rámci Rady Evropy a OBSE. V této souvislosti EU naléhavě doporučuje Ukrajině, aby upravila své zákonodárství tak, aby splňovalo normy Rady Evropy, a zejména povinnosti, ke kterým se Ukrajina zavázala při svém přistoupení k Radě Evropy v roce 1995. EU připomíná závěry mise volebních pozorovatelů OBSE/Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva (ODIHR) ke způsobu provedení prezidentských voleb na Ukrajině v roce 1999, podle kterých provádění těchto voleb nerespektovalo řadu závazků OBSE, a vyzývá Ukrajinu, aby při budoucích volbách respektovala doporučení monitorovací mise OBSE, obsažená v její zprávě.

I. ii) *Podpora procesu hospodářského přechodu na Ukrajině*

13. EU je odhodlána podporovat úsilí vynakládané Ukrajinou na vytvoření prostředí příznivého pro hospodářskou činnost a bude podporovat Ukrajinu v jejích hospodářských a sociálních reformách.

14. EU doporučuje Ukrajině, aby stanovila makroekonomickou politiku zaměřenou na cenovou stabilitu, zdravé veřejné finance a trvale udržitelný stav běžné platební bilance. K dalšímu postupu ke stabilitě cen je důležité, aby centrální bance bylo dovoleno působit nezávisle na politických zásazích. Současná nařízení pro dohled nad finanční sférou je třeba posílit. Je třeba zlepšit vybírání daní a vyhnout se udělování daňového osvobození pro jednotlivé případy a daňových výjimek pro jednotlivá hospodářská odvětví.

15. EU silně doporučuje Ukrajině, aby zesílila své úsilí k vybudování fungujícího tržního hospodářství pomocí programu rozsáhlejších strukturálních, ekonomických a správních reforem v souvislosti s komplexním reformním programem dohodnutým s Mezinárodním měnovým fondem. To by mělo zahrnout stanovení a prosazování jasných vlastnických práv, další privatizaci, další liberalizaci cen, zvýšení komunálních poplatků za energii a vodu a rovněž zvýšení nájemného na úroveň umožňující plně hradit náklady, restrukturalizaci podniků a povzbuzování růstu počtu malých a středních podniků. Celkové tempo těchto reforem je třeba zrychlit. Pokud jde o reformu odvětví, zvláštní pozornost zasluhuje zemědělství, energetika a doprava.

16. Zavedení procesu reformy zemědělství je potřebné, mimo jiné, k umožnění dlouhodobého pronájmu půdy jako vedlejšího zajištění za půjčky, který připravuje půdu pro další investice do zemědělství.

17. Kapacita přilákání a ochrany domácích i zahraničních investic hraje také klíčovou roli v rozvoji Ukrajiny. V této souvislosti EU upozorňuje na to, že tvrzení o korupci a špatné správě věcí veřejných poškozují hospodářskou pověst Ukrajiny. Unie bude podporovat Ukrajinu při vypracovávání a zavádění hospodářské politiky potřebné ke zvýšení domácích i zahraničních investic a k uspokojování požadavků mezinárodních půjčovatelů.

18. Vzhledem k velkému zatížení Ukrajiny závazky dluhové služby bude hospodářské zotavení Ukrajiny vyžadovat pokračující angažovanost soukromých půjčovatelů. Pro problémy dluhové služby Ukrajiny je nutno najít řešení založená na spolupráci.

19. EU je si plně vědoma toho, že ukrajinské hospodářské reformy je někdy nutno provádět v obtížném vnějším prostředí. Makrofinanční pomoc EU by byla v případě potřeby poskytována podle stanovených kritérií a postupů, se zaměřením na podporu makroekonomické stabilizace a komplexní strukturální reformy slučitelné s programy Mezinárodního měnového fondu a Světové banky. Za těchto okolností bude EU i nadále připravena podporovat hospodářské reformy na Ukrajině. Makro-finanční pomoc EU pomáhá Ukrajině otevřít její ekonomiku, zlepšit ekonomické přizpůsobení, rozvíjet hospodářskou soutěž a dále začlenit ukrajinskou ekonomiku do evropské a světové ekonomiky.

20. EU bude podporovat Ukrajinu napomáháním prosazování postupného sbližování právních předpisů s právními předpisy EU, zejména v oblastech politiky hospodářské soutěže, norem a osvědčení, práv duševního vlastnictví, ochrany údajů, celních postupů a životního prostředí.

21. Při provádění programu zavádění fungujícího tržního hospodářství musí být zaveden dobře zaměřený systém sociálního zabezpečení, aby byly zohledněny sociální aspekty přechodu k tržnímu hospodářství.

II. **Zajištění stability a bezpečnosti a čelení společným výzvám na evropském kontinentu**

EU a Ukrajina mají společný zájem na udržování stability a bezpečnosti ve svobodné a demokratické Evropě. Geopolitická situace Ukrajiny, která se nachází podél os Sever-Jih a Východ-Západ, dává Ukrajině jedinečné postavení v Evropě. EU uznává regionální význam Ukrajiny. V této souvislosti EU navrhuje posílit spolupráci s Ukrajinou, s věnováním zvláštní pozornosti jaderné bezpečnosti a zintenzívnění politického dialogu, jak je to stanoveno v rámci DPS, s cílem zvýšit její soudržnost a operativnost.

EU si přeje prohloubit spolupráci s Ukrajinou za účelem nalezení účinných odpovědí na společné výzvy, před nimiž stojí kontinent v těchto otázkách:

II. i) *Spolupráce k posílení stability a bezpečnosti v Evropě*

22. EU podporuje úsilí Ukrajiny k prosazování spolupráce a stability v jejím regionu, zejména v souvislosti s Organizací pro hospodářskou spolupráci států oblasti Černého moře, s Radou pobaltských států a Gruzie, Ukrajiny, Uzbekistánu, Ázerbájdžánu a Moldávie. EU vítá pozitivní vývoj vztahů Ukrajiny se všemi jejími sousedy a je přesvědčena, že má zájem na tom, aby tyto vztahy byly i nadále pevné a stabilní. EU je si také vědoma příspěvku Ukrajiny k evropské stabilitě její rolí pozorovatele Paktu stability pro jihovýchodní Evropu.

23. EU a Ukrajina sdílejí společný zájem o udržování stability a bezpečnosti ve svobodné a demokratické Evropě. Ke společnému a účinnému reagování na výzvy v oblasti světové bezpečnosti je třeba posílených mechanizmů pro konzultace mezi EU a Ukrajinou v rámci DPS, Rady Evropy a OSN, a intenzivní spolupráce mezi OBSE a Ukrajinou.

24. EU blahopřeje Ukrajině k jejímu zvolení do Rady bezpečnosti OSN (období 2000–2002). Tato skutečnost zvyšuje potřebu prohloubení a rozšíření politického dialogu EU s Ukrajinou na oficiální a ministerské úrovni, dvoustranně i pomocí mechanismů EU. Přijetí Evropské charty bezpečnosti prohloubí spolupráci mezi členskými státy a OBSE.

25. EU prosazuje a podporuje dialog o obecných i zvláštních otázkách týkajících se krizového řízení a vytváření bezpečnosti, jaký se rozvinul během posledních let mezi Západoevropskou unií a Ukrajinou, jakož i prohloubení praktické spolupráce v této oblasti, zejména prováděním akčního plánu, který byl v poslední době vypracován mezi Západoevropskou unií a Ukrajinou.

26. EU má zájem na posílení spolupráce s Ukrajinou také v oblasti kontroly vývozu a nešíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů a vyzývá Ukrajinu, aby splnila své závazky podle úmluvy o chemických zbraních.

27. Kromě toho EU vyzývá Ukrajinu, aby uskutečňovala cíle úmluvy o zákazu použití, skladování, výroby a šíření protipěchotních min a o jejich zničení. EU dále vyzývá Ukrajinu, aby vypracovala strategii boje proti destabilizujícímu hromadění a šíření ručních palných zbraní a lehkých zbraní.

II. ii) *Spolupráce v oblasti životního prostředí, energetiky a jaderné bezpečnosti*

28. EU bude usilovat o upevňování evropské stability a spolupráci s Ukrajinou v oblastech energetiky a jaderné bezpečnosti podporou komplexní reformy energetiky, mimo jiné pokračující spoluprací s Ukrajinou v provádění plánu pro finanční zotavení energetiky, který zahrnuje liberalizaci cen, zlepšené vybírání finančních prostředků a privatizaci distribučních společností. V této souvislosti bude EU napomáhat prosazování účinného a vůči životnímu prostředí odpovědného využívání energie na Ukrajině a posílení nových institucí a orgánů v odvětví energetiky a jejich schopnosti tvorby politiky.

29. Jaderná bezpečnost a vyřazení černobylské jaderné elektrárny z provozu jsou prioritou vztahů mezi EU a Ukrajinou. EU doporučuje vytvoření nezávislého regulačního orgánu pro jadernou energii na Ukrajině a vyzývá Ukrajinu, aby dostála svému závazku provést memorandum o porozumění G7/Ukrajina z roku 1995 o uzavření Černobylu. EU oplátkou podpoří Ukrajinu při financování náhradní kapacity výroby energie na Ukrajině.

30. EU má zájem na zlepšení spolupráce s Ukrajinou např. také v otázkách ochrany před zářením, nakládání s odpady, dekontaminace a demontáže jaderných zařízení a výzkumu v oblasti technologie fúze. V poslední době podepsané dohody o spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti a termojaderné fúze mezi Euratomem a Ukrajinou tuto spolupráci usnadní.

31. Kromě toho EU vyzývá Ukrajinu, aby přijala rozhodná opatření v oblasti ochrany životního prostředí. V této oblasti jsou prioritami ochrana veřejného zdraví před znečišťováním pitné vody, ovzduší a půdy, a trvale udržitelné a zodpovědné využívání přírodních zdrojů, jakož i omezení přeshraničního znečišťování ovzduší a vody.

III. Podpora posílené spolupráce mezi EU a Ukrajinou v souvislosti s rozšířením EU

Po skončení současného procesu rozšíření budou některé členské státy EU sdílet společnou hranici s Ukrajinou. EU si přeje přispívat ke vzájemnému prospěchu Unie i Ukrajiny v tomto procesu. V této souvislosti navrhuje EU prohloubenou spolupráci s Ukrajinou, s věnováním zvláštní pozornosti spolupráci v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. EU rovněž podporuje účast Ukrajiny v regionálních, evropských a světových strukturách.

EU by mohla posílit spolupráci s Ukrajinou v těchto oblastech:

III. i) *Podpora pro začlenění Ukrajiny do evropského a světového hospodářství*

32. Unie podporuje Ukrajinu a vyzývá ji, aby zdvojnásobila své úsilí ke splnění požadavků na členství ve Světové obchodní organizaci. Unie doporučuje Ukrajině, aby plně využívala možností, které jí poskytuje DSP, k usnadnění obousměrného obchodu a investic. Unie také prozkoumá okolnosti, za kterých by mohla, s výhradou vstupu Ukrajiny do Světové obchodní organizace (WTO), svolit k budoucímu zřízení zóny volného obchodu mezi EU a Ukrajinou, jak to předvídá DPS.

33. K usnadnění příznivé investiční atmosféry na Ukrajině doporučuje EU Ukrajině sjednat a ratifikovat další dvoustranné dohody o ochraně investic se členskými státy EU, aby tak byly stimulovány přímé zahraniční investice. Dále EU doporučuje místním, regionálním a celostátním ukrajinským orgánům, aby využívaly možností nového zákona o veřejných koncesích k získání investic do veřejné infrastruktury a služeb.

III. ii) *Spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí*

34. EU a Ukrajina mají společný zájem na rozvíjení spolupráce v boji proti nedovolenému přistěhovalectví a obchodování s lidmi. EU a Ukrajina mají společný zájem na rozvíjení spolupráce také v oblasti bezpečnosti hranic a boje proti společným zlům organizované trestné činnosti, zejména proti praní špinavých peněz a nedovolenému obchodování se zbraněmi a drogami.

35. Vzhledem k současnému procesu rozšiřování EU bude EU usilovat o posílení dialogu s Ukrajinou o přizpůsobení ukrajinské vízové politiky vízové politice EU zavedením vízových požadavků shodných s předpisy ES a zavedením cestovních dokladů, které jsou dostatečně odolné vůči padělání.

III. iii) *Regionální a přeshraniční spolupráce se sousedními státy*

36. EU podporuje podněty k rozvíjení a upevňování regionální a přeshraniční spolupráce mezi Ukrajinou a zeměmi, jež s ní sousedí. V této souvislosti bude EU klást zvýšený důraz na otázky správy hranic.

37. Pokud jde o rozvoj infrastrukturních sítí, zvláště v oblastech dopravy, telekomunikací, elektřiny a energetických potrubí, věnuje EU prostřednictvím programu Tacis zvláštní pozornost regionálním podnětům, např. Inogate (mezistátní přeprava ropy a plynu do Evropy) a Traceca (dopravní koridor Evropa-Kavkaz-Střední Asie), s cílem prohloubení hospodářské spolupráce v tomto regionu. EU prozkoumat možnosti zaměření se na propojení ukrajinských dopravních systémů (silničních a železničních) s transevropskými dopravními sítěmi a bude hledat vzájemně uspokojivé způsoby řešení dopravních otázek. Přitom bude věnována zvláštní péče posílení koordinace s jinými dárci a s mezinárodními finančními institucemi a také stimulaci zapojení soukromého sektoru, což bude kriticky důležité pro úspěch tohoto úsilí.

NÁSTROJE A PROSTŘEDKY

Obecná ustanovení

38. Tato společná strategie bude prováděna v souladu s prováděcími postupy Smluv. Rada a Komise dbají v souladu s články 3 a 13 Smlouvy o Evropské unii na jednotu, soudržnost a účinnost postupu Unie při uskutečňování této společné strategie.

39. EU přispěje k uvedeným cílům této společné strategie vhodným používáním všech příslušných nástrojů a prostředků, jež mají k dispozici Unie, Společenství i členské státy.

40. Podle článků 18 a 26 Smlouvy o Evropské unii je generální tajemník Rady, vysoký představitel pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP), v rámci svých povinností podle Smluv nápomocen Radě a předsednictví při provádění této společné strategie ve vztahu k těm cílům a podnětům, které spadají do oblasti SZBP. Komise je plně zapojena podle článků 18 a 27 Smlouvy o Evropské unii.

Rada, Komise a členské státy

41. Rada, Komise a členské státy:

— přezkoumají v rámci svých pravomocí a schopností stávající akce, programy, nástroje a politiky, aby byl zajištěn jejich soulad s touto společnou strategií na základě hlavních cílů uvedených v části II a s náležitým přihlédnutím ke zvláštním podnětům uvedeným v části III,

— plně a vhodně použijí stávající nástroje a prostředky, zejména DPS, jakož i veškeré související programy EU a členských států a vypracují a aktualizují za tímto účelem orientační seznam zdrojů Unie, Společenství a členských států, jejichž pomocí bude společná strategie uskutečňována.

Koordinace

42. Členské státy vynaloží další úsilí na koordinaci jejich akcí ve vztahu k Ukrajině, zejména v regionálních a mezinárodních organizacích, např. v Radě Evropy, v OSN, OBSE, DECD a mezinárodních finančních institucích (IFI), a včetně koordinace se Společenstvím ve věcech spadajících do jeho pravomoci.

43. Také koordinaci mezi členskými státy a Komisí je třeba upevnit, zejména pomocí pravidelných konzultací mezi jejich příslušnými zástupci na Ukrajině.

44. Rada, Komise a členské státy usilují o účinnější spolupráci s regionálními a mezinárodními organizacemi a spolu s jinými stejně smýšlejícími zeměmi budou usilovat o dosažení cílů této strategie.

45. Evropská unie vyzve kandidátské země, které se nacházejí v procesu přistupování, zahájeném na lucemburském zasedání Evropské rady v prosinci 1997, aby se připojily k akcím organizovaným v rámci této společné strategie.

Provádění a přezkum

46. Rada:

— zajistí, aby každé další předsednictví předložilo Radě, v rámci svého obecného programu, pracovní plán pro provádění této společné strategie, založený na hlavních cílech uvedených v části II a s náležitým přihlédnutím ke zvláštním podnětům uvedeným v části III,

— přezkoumává a hodnotí činnost EU v rámci této strategie a podává Evropské radě alespoň jednou ročně zprávu o pokroku dosaženém při plnění jejích cílů,

— zkoumá situaci na Ukrajině a stav spolupráce Ukrajiny při provádění této strategie, zejména pomocí pravidelných zpráv vedoucích misí, a provádí zhodnocení ve své zprávě pro Evropskou radu,

— v případě potřeby předloží Evropské radě doporučení ke změně částí II a III této strategie.

47. Komise přispívá k výše uvedenému v rámci svých pravomocí.

Spolupráce s Ukrajinou

48. EU a její členské státy úzce spolupracují s Ukrajinou při provádění této společné strategie, zejména prostřednictvím DPS a jejích institucí.

Zvláštní iniciativy

49. EU usiluje o provádění iniciativ uvedených v části III této společné strategie, které vycházejí z hlavních cílů uvedených v části II. Tyto iniciativy budou v případě potřeby upraveny a nebrání předložení případných nových iniciativ během doby trvání této společné strategie. Rada, Komise a členské státy podporují tyto zvláštní iniciativy a usilují o jejich uskutečnění v rámci svých pravomocí a schopností.

ČÁST III

ZVLÁŠTNÍ INICIATIVY

Aniž by bylo bráněno předložení případných nových iniciativ, bude vyvíjeno úsilí k realizaci těchto zvláštních iniciativ:

Upevňování demokracie, právního státu a veřejných institucí na Ukrajině

50. EU bude usilovat o podporu demokracie, dobré správy věcí veřejných, lidských práv a právního státu na Ukrajině, a to:

— podporováním úsilí Ukrajiny o dodržování jejích mezinárodních povinností v oblasti demokracie a lidských práv v souladu s dublinskými závěry, zejména pokud jde o zrušení trestu smrti, prosazování dobré správy věcí veřejných a účinného a transparentního právního systému, jakož i demokratické místní samosprávy, mimo jiné ve spolupráci s Radou Evropy a OBSE,

— navázáním pravidelného dialogu mezi institucemi ombudsmanů členských států a Ukrajiny za účelem posílení role této instituce na Ukrajině,

— povzbuzováním Ukrajiny k podepsání, ratifikaci a provádění vhodných mezinárodních nástrojů v oblasti lidských práv, zvláště druhého nezávazného protokolu OSN k Paktu o občanských a politických právech a šestého dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o lidských právech a základních svobodách, jakož i Úmluvy OSN o právním postavení uprchlíků,

— rozvíjením spolupráce mezi novináři a příslušnými organizacemi za účelem přispívání ke svobodě sdělovacích prostředků. Komise ve spolupráci s členskými státy posoudí možnost pomoci při vysílání programů, např. programu Euronews, v ukrajinské televizi. Tyto práce budou zahájeny nejpozději do června roku 2000.

Podpora procesu hospodářské přeměny na Ukrajině

51. EU pomůže Ukrajině pokročit v procesu hospodářské reformy zvýšením účinnosti politicko-ekonomického poradenství, zejména pomocí vhodného dialogu na vysoké úrovni v rámci DPS, aby tak byl prosazován rozvoj moderního, liberálního tržního hospodářství.

52. EU je připravena poskytnout Ukrajině technickou pomoc k podpoře procesu ukrajinské hospodářské a politické reformy, pokud Ukrajina přijme kroky sledující vytvoření nezbytných podmínek k umožnění reformy. EU posoudí možnost poskytování technické pomoci Ukrajině s těmito cíli:

— podpora pro vytvoření transparentního a stabilního právního, regulačního a institucionálního rámce na Ukrajině, určeného k prosazování zvýšené ekonomické aktivity a vyšších domácích i zahraničních investic. Komise ve spolupráci s členskými státy a jinými příslušnými subjekty vypracuje zprávu týkající se tohoto podnětu do prosince roku 2000,

— pomoc k prosazování postupného sbližování ukrajinských právních předpisů s právními předpisy EU a jejich uplatňování, zejména v oblastech hospodářské soutěže, finančních služeb, norem a osvědčení, daňové politiky a rovněž zaměstnanosti a práv duševního vlastnictví. Komise se vyzývá, aby předložila za tímto účelem vhodné návrhy do konce června roku 2000,

— podpora rozvoje systému zdravotnictví, zejména osvěty a vzdělávání v oblasti veřejného zdraví, s cílem omezení šíření přenosných chorob. Komise ve spolupráci s členskými státy a jinými příslušnými subjekty vypracuje zprávu o tomto podnětu do června roku 2001.

53. Členské státy posoudí prostředky pro pomoc Ukrajině v těchto oblastech:

— podpora rozvoje dobře zaměřeného systému sociálního zabezpečení, zejména řešení sociální pomoci a důchodových systémů,

— podpora sociálního dialogu a respektování a provádění norem Mezinárodní organizace práce, zejména sedmi hlavních norem v oblasti práce. Pokud jde o ratifikaci a provádění právních předpisů v oblasti zaměstnanosti, zvláštní pozornost bude věnována rovnosti mužů a žen.

Spolupráce k upevnění stability a bezpečnosti v Evropě

54. V rámci současného politického dialogu zavedeného v rámci DPS posoudí EU způsoby, jak zvýšit kontinuitu, pružnost a věcnost spolupráce s Ukrajinou v oblasti stability a bezpečnosti v Evropě a učinit ji operativnější a účinnější, a to:

— zkoumáním možností zavést pravidelné porady v rámci dialogu mezi „trojkou“ a Ukrajinou na úrovni odborníků - na okraji pracovních skupin SZBP pro odzbrojení, nešíření a vývoz konvenčních zbraní - s cílem organizovat první poradu během roku 2000/prvního pololetí 2000. Tento dialog v těchto skupinách bude zaměřen na zavedení spolupráce mezi EU a Ukrajinou v těchto oblastech: nešíření zbraní hromadného ničení, zejména chemických zbraní a ručních palných zbraní a lehkých zbraní, na základě společné akce (1999/34/SZBP),

— posouzení možnosti posílení dialogu mezi EU a Ukrajinou k prosazování odpovědnosti a transparentnosti převodů konvenčních zbraní, případně s plným využitím kodexu chování EU,

— zkoumání možností užší spolupráce v oblasti prevence konfliktů a řízení krizí, mimo jiné v rámci příslušných mezinárodních organizací, např. OSN a OBSE, a při usilování o politické urovnání konfliktů v regionu. Tomu by napomáhaly pravidelné porady mezi Ukrajinou a trojkou pracovní skupiny OBSE. Jedním z cílů by byla spolupráce s Ukrajinou k vypracování podnětů pro společnou zahraniční politiku v oblasti prevence konfliktů a řízení krizí ve vztahu k jednotlivým třetím zemím a regionům, zvláště v sousedních oblastech Ukrajiny.

55. EU se bude již v roce 2000 zabývat těmito zvláštními podněty týkajícími se bezpečnosti a stability v Evropě:

— posoudí umožnění účasti Ukrajiny v případě, že EU využije misí Západoevropské unie pro poslání v oblasti petersberských úkolů,

— posoudí prostředky pro pomoc Ukrajině při plnění povinností podle Úmluvy o zákazu použití, skladování, výroby a šíření protipěchotních min a o jejich zničení,

— posoudí prostředky pro zahájení spolupráce mezi EU a Ukrajinou a jinými státy regionu v otázce prevence nedovoleného obchodování s ručními palnými zbraněmi a s lehkými zbraněmi, což je zdroj nestability pro Ukrajinu i jiné státy regionu. EU by mohla po identifikaci a analýze situace a potřeb regionu vypracovat v této věci společnou akci s těmito cíli:

1. posílit kontrolní kapacity policie nebo místních celních služeb;

2. probírat tento zvláštní druh trestné činnosti v kurzech odborného vzdělávání;

3. rozvíjet výměnu informací mezi EU a členskými státy Europolu za účelem zdokonalení analýzy trestné činnosti týkající se ručních palebních zbraní.

Spolupráce v oblasti životního prostředí, energetiky a jaderné bezpečnosti

56. Společenství je připraveno podporovat úsilí zvláštní pracovní skupiny zřízené na podporu ukrajinských orgánů v jejich úsilí o reformování energetiky.

57. Podpora Společenství pro akční plán G7 zahrnuje příspěvek na financování krátkodobých bezpečnostních zlepšení v Černobylu prostřednictvím účtu jaderné bezpečnosti vedeného Evropskou bankou pro rekonstrukci a rozvoj před uzavřením, při vyřazení z provozu, na opatření k řešení sociálních důsledků uzavření, na příspěvek na „Shelter Implementation Plan“ a účast na financování náhradních zařízení ve shodě s předchozími závazky náhrady za energetické ztráty Ukrajiny – pokud lze uspokojivě uzavřít veškeré nezbytné postupy povinné péče, včetně definice dohodnutého postoje ohledně podmíněnosti půjčky a znění dohody o půjčce a zárukách a pokud Ukrajina dodržuje svůj závazek provádět memorandum o porozumění z roku 1995.

58. EU se vynasnaží podporovat Ukrajinu v jejím úsilí o omezení negativních následků životního prostředí na Ukrajině na veřejné zdraví – zejména pokud jde o kvalitu pitné vody, úpravu odpadových vod, sběr a odstraňování odpadů, jakož i znečištění ovzduší. EU bude podporovat institucionální reformu veřejných služeb odpovídajících za služby pro životní prostředí, jiné projekty technické pomoci a investice do životního prostředí.

59. Příští konference procesu „Životní prostředí pro Evropu“ se bude konat v září 2002 v Kyjevě a poskytne příležitost ke zvýšení osvěty v otázkách životního prostředí na Ukrajině. Členské státy a Komise posoudí možnost nabídnout technickou pomoc nebo podporu ministerstvu ochrany životního prostředí a jaderné bezpečnosti při přípravě a plánování této konference.

Podpora pro začlenění Ukrajiny do evropského a světového hospodářství

60. EU je i nadále ochotna udržovat a případně zvýšit svou podporu pro úsilí Ukrajiny plnit závazky spojené se vstupem do WTO. Zvláštní pozornost bude věnována odstranění překážek obchodu a investování na Ukrajině, počínaje odstraněním obchodních opatření neslučitelných s DPS a WTO.

61. EU posoudí okolnosti, za nichž by mohla, s výhradou vstupu do WTO, souhlasit s budoucím zřízením zóny volného obchodu EU-Ukrajina, uvedené v článku 4 DPS. Současné vypracovávání studie o ekonomické proveditelnosti této zóny volného obchodu poskytne významný vstup pro hodnocení situace.

62. Komise posoudí způsoby prohlubování dialogu s Ukrajinou o investicích v rámci podvýboru DPS pro obchod a investice a podá Radě zprávu do června roku 2000.

Spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí

63. Vzhledem k současnému procesu rozšiřování EU a také s přihlédnutím k postavení Ukrajiny jako významné tranzitní země poskytující kanály pro pronikání široké škály nezákonných činností, mají EU a Ukrajina zvláštní zájem na prohloubení spolupráce v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. EU navrhuje soustředit své úsilí na tyto cíle:

— zhodnocení rozsahu nedovoleného přistěhovalectví přes území Ukrajiny. Členské státy spolu s Komisí vypracují do konce roku 2000 analýzu silných stránek, slabin, možností a hrozeb současných mechanismů pro boj proti těmto problémům; po identifikaci slabých stránek posoudí EU nápravné akce,

— zlepšení spolupráce v otázce zpětného přebírání vlastních státních příslušníků, osob bez státního občanství a státních příslušníků třetí země, včetně uzavření readmisní dohody,

— podpora plného uplatňování ženevské úmluvy, včetně práva na žádost o azyl a respektování zásad nenavracení,

— navázání pravidelného dialogu mezi soudními orgány členských států a Ukrajiny v občanských a trestních věcech, včetně povzbuzování Ukrajiny k podepsání, ratifikaci a provádění hlavních úmluv, např. Úmluvy OSN proti nadnárodní organizované trestné činnosti,

— nabízení poskytnutí praktické pomoci Ukrajině při uplatňování jejích právních předpisů o praní peněz, jakmile budou přijaty,

— navázání spolupráce mezi donucovacími orgány členských států EU, Europolem a ukrajinskými donucovacími orgány.

64. V Kyjevě bude zřízena neformální síť sestávající z velvyslanectví členských států EU, Komise a zástupců příslušných mezinárodních organizací za účelem prohloubení výměny a analýz informací v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Dialog mezi členskými státy, Komisí, včetně styčných úředníků v Kyjevě, a příslušnými orgány Ukrajiny, probíhající v rámci DPS, umožní přesněji analyzovat ukrajinské potřeby v této oblasti. Zprávu předloží Rada do konce roku 2000.

Regionální a přeshraniční spolupráce se sousedními zeměmi

65. EU bude podporovat vypracování podnětů pro rozvíjení a posilování přeshraniční spolupráce, která zahrne Ukrajinu a s ní sousedící země,

— cíleným využíváním současné přeshraniční spolupráce a regionálních a mezistátních programů. V tomto ohledu bude věnována zvláštní pozornost otázkám správy hranic, zejména technické modernizace hraničních přechodů na hranicích Ukrajiny s Maďarskem, Polskem, Rumunskem a Slovenskem,

— dalším rozvíjením programů Tacis zaměřených na zintenzívnění vytváření infrastrukturních sítí, např. Inogate a Traceca, za účelem zlepšení hospodářské spolupráce v tomto regionu.

Spolupráce v oblastech kultury, partnerství a výměnných programů

66. EU bude podporovat prosazování užších styků mezi veřejnými orgány, občanskou společností a nevládními organizacemi Unie a Ukrajiny

— propagací výměny vzdělávacích a vědeckých výzkumných programů mezi školami, univerzitami a výzkumnými ústavy a také věnováním náležité pozornosti středisku pro vědu a technologii na Ukrajině,

— propagací programů partnerství mezi celostátními, regionálními a místními správami, jakož i mezi odbornými sdruženími, odbory, nevládními organizacemi a sdělovacími prostředky.

Komise a členské státy budou své programy koordinovat. Komise prostuduje možnost zapojit za tímto účelem programy Společenství (Tacis, Tempus a Demokracii). Budou využívány také dvoustranné nástroje členských států.

Na základě seznamu stávajících nástrojů (který má vypracovat Komise ve spolupráci s generálním sekretariátem Rady) a identifikační mise pro Ukrajinu, podá Komise zprávu Radě do června roku 2000 a potom podle potřeby předloží návrhy činnosti.

ČÁST IV

Doba trvání

67. Tato společná strategie je použitelná ode dne jejího zveřejnění na počáteční dobu čtyř let. Evropská rada ji může na doporučení Rady prodloužit, přezkoumat a v případě potřeby upravit.

Zveřejnění

68. Tato společná strategie bude zveřejněna v Úředním věstníku.

V Helsinkách dne 11. prosince 1999.

Za Evropskou radu

předseda

P. LIPPONEN